

ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ ТА
ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ**

Обов'язкової освітньої компоненти

«Навчання мови і культури»

для підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.02 Середня освіта (Мова і література (німецька))
Спеціалізація	014.022 німецька мова і література
Освітня програма	Середня освіта (Мова і література (німецька та англійська))
ННІ	іноземної філології

Укладач: кандидат педагогічних наук, доцент Наталія ГОРОБЧЕНКО

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри германської

філології та зарубіжної літератури

Протокол від « 28 » березня 2023 р. No 11

Завідувач кафедри

Наталія АСТРАХАН

УДК 811.11:81'27
М 54

Рекомендовано до друку вченою радою Житомирського державного університету імені Івана Франка

Від 26.05.2023 (Протокол No 10)

Рецензенти:

Тетяна КОВАЛЬОВА- кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Поліського національного університету

Наталія ПЛАХОТНЮК - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теоретичної та прикладної лінгвістики Державного університету «Житомирська політехніка»

Лариса КАЛІШНА – кандидат педагогічних наук, професор кафедри міжкультурної комунікації та прикладної лінгвістики ННІ іноземної філології Житомирського державного університету ім. І.Я.Франка

Методичні рекомендації до організації самостійної та індивідуальної роботи основної освітньої компоненти «Навчання мови і культури» / Укладач: Н.В.Горобченко. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка , 2023. – 35 с.

Методичні рекомендації включають матеріал з методики навчання німецької мови і є доповненням до підручників та посібників з предмету «Навчання мови і культури». Методичні рекомендації містять логічно побудований теоретичний матеріал та практичні завдання, що сприяє розширенню знань з навчання німецької мови та культури.

© Горобченко Н.В., 2023

© Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2023

ЗМІСТ

Перелік умовних скорочень.....	4
ВСТУП.....	5
Завдання для самостійної роботи №1.....	
<i>Вимоги європейських та державних документів щодо формування СКК учнів</i>	
Завдання для самостійної роботи №2.....	
<i>Цілі та завдання формування лінгвосоціокультурної компетентності в початковій, основній та старшій школах.</i>	
Завдання для самостійної роботи №3.....	
<i>Особливості іншомовного міжкультурного спілкування. Поняття «культура» у філософії, педагогіці, психології та лінгвістиці</i>	
Завдання для самостійної роботи №4.....	
<i>Інтерактивне формування СКК та мовних компетентностей (фонетичної, лексичної, граматичної).</i>	
Завдання для самостійної роботи №5.....	
<i>Аналіз причин та умов успішного вивчення іноземної мови та культури у XXI столітті.</i>	
Завдання для самостійної роботи №6.....	
<i>Державна програма вивчення іноземної мови та її значення для сучасної освіти.</i>	
Завдання для самостійної роботи №7.....	
<i>Різні підходи до вивчення іншомовної культури: соціокультурний, лінгвосоціокультурний, полікультурний, плюрилінгвальний</i>	
Основні базові категорії освітньої компоненти «Навчання мови і культури»	
Методичні поради	
Список рекомендованої літератури.....	
Рекомендовані репозитарії закладів вищої освіти України.....	

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ІМіК – іноземна мова і культура

ІМ – іноземна мова

ЗЗСО – загальні заклади середньої освіти

НУШ – Нова українська школа

ІКК – іншомовна комунікативна компетентність

СКК – соціокультурна комунікативна компетентність

ПОМ – підсумкова оцінка з вивчених модулів

Вступ

Обов'язкова освітня компонента “Навчання мови і культури” для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідає освітньо-професійній програмі «Середня освіта (Мова і література (німецька та англійська))».

Предмет – навчання німецької мови.

Міждисциплінарні зв'язки: курс тісно пов'язаний із циклом освітньої компоненти «Практичний курс німецької мови», адже професійна компетентність учителя іноземної мови і культури (ІМіК) потребує високого практичного рівня мовної та мовленнєвої підготовки, поглиблених знань відповідно до загальних закономірностей функціонування рідної та іноземної мов.

Мета вивчення освітньої компоненти: формування професійно значущих соціокультурних навичок та вмінь підбирати соціокультурний матеріал для учнів різних вікових груп, складати соціокультурні завдання, організовувати роботу з міжкультурного спілкування, тощо.

Основними завданнями вивчення освітньої компоненти є:

- накопичення країнознавчих та лінгвістичних знань про культурні реалії мови, що вивчається;
- формування соціокультурного портфелю як засобу формування соціокультурної компетентності потенційних учнів;
- оволодіння майбутніми вчителями технологіями формування іншомовної комунікативної компетентності в діалозі культур.

Вивчення освітньої компоненти передбачає формування таких компетентностей та програмних результатів навчання:

ЗК 1. Здатність ефективно спілкуватися державною та іноземною мовами.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні та культурні цінності і досягнення суспільства, відчувати свою приналежність до рідного народу й одночасно усвідомлювати себе суб'єктом полікультурної мультилінгвальної світової цивілізації.

ЗК 3. Здатність до використання soft skills (комунікативних, лідерських, командних, соціально-психологічних та інших умінь) у міжособистісних, соціальних і міжкультурних ситуаціях спілкування та професійного співробітництва.

ЗК 4. Здатність розуміти сутність й соціальну значущість майбутньої професії, прогнозувати перспективи розвитку власної професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність до автономного навчання впродовж життя, самостійного цілеспрямованого розвитку професійно значущих компетентностей.

ЗК 8. Навички використання технологій 21 століття: інформаційно-комунікаційних, медіаосвітніх та SMART-технологій.

СК 1. Здатність ефективно здійснювати комунікацію рідною та іноземними мовами: німецькою (на рівні, не нижчому за C1) та англійською (на рівні, не нижчому за B2), в умовах професійно-педагогічного та міжкультурного спілкування.

СК 2. Здатність кваліфіковано застосовувати сучасні підходи, принципи, моделі, стратегії та прийоми формування іншомовної комунікативної та літературознавчої компетентності учнів ЗЗСО як засобу навчання діалогу рідної та інших культур.

СК 3. Здатність адаптуватися до світових тенденцій розвитку освіти, основних напрямів модернізації освіти в Україні, що стосуються навчання іноземних мов (німецької та англійської).

СК 4. Здатність аналізувати навчальні матеріали з точки зору доцільності їх використання у навчанні іноземної мови учнів конкретного типу ЗЗСО та етапу навчання відповідно до чинних освітньо-нормативних вимог.

СК 7. Здатність реалізувати виховну функцію навчання іноземних мов (німецької та англійської) й зарубіжної літератури, вирішувати завдання морального, культурного та естетичного виховання учнів (зокрема, у ході позакласної діяльності) з урахуванням їх вікових особливостей.

СК 8. Здатність розвивати та активізувати мотиваційну, емоційну, когнітивну, творчу сфери особистості кожного учня засобами активних та інтерактивних форм і методів навчання, а також технологій 21 століття.

СК 9. Здатність формувати в учнів розуміння соціально значущих, культурологічно специфічних реалій народів, мови, яких вивчаються.

ПР1. Володіти здатністю використовувати рідну та іноземні мови (німецьку та англійську) в усіх їх проявах в автентичних ситуаціях міжкультурного спілкування на рівні автономного користування С1 та В2 відповідно, реалізувати себе в межах діалогу культур.

ПР2. Бути здатним реалізувати свою комунікативну компетентність, зокрема іншомовну, у професійному контексті на рівні європейських вимог та слугувати зразком для потенційних учнів.

ПР6. Уміти здійснювати пошук теоретичного матеріалу, бути здатним аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень у сферах лінгвістики та методики навчання іноземних мов.

ПР8. Вміти планувати навчання мовних, мовленнєвих, соціолінгвістичних та соціокультурних аспектів іноземних мов, інтегруючи їх в етапи уроків, які забезпечують розвиток комунікативних умінь учнів.

ПР11. Бути здатним відбирати навчальний матеріал, адекватний до процесу навчання, посильний та доступний для учнів різних вікових груп у закладах середньої освіти, передбачати можливі навчальні труднощі, з якими учні можуть зіткнутися на уроці.

ПР12. Бути здатним організовувати вивчення іноземних мов (німецької та англійської), використовуючи сучасні педагогічні технології (технології навчання у співпраці, проектні, портфельні, кейс- технології тощо) відповідно до Концепції НУШ.

ПР13. Вміти використовувати різні типи оцінювання та контролю відповідно до навчального контексту на основі діагностики та узагальнення помилок і труднощів учнів.

ПР15. Бути здатним використовувати вміння навчати іноземних мов та зарубіжної літератури в дистанційному чи змішаному режимі, використовуючи знання, навички та вміння в галузі сучасних інформаційних технологій.

ПР16. Вміти опікуватися різними категоріями учнів під час планування та організації навчального процесу; володіти технологіями навчання дітей з особливими освітніми потребами в контексті інклюзивної освіти.

Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка згідно з Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою» https://zu.edu.ua/offic/ocinjuvannya_zvo.pdf.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за всіма видами навчальних робіт проводиться за поточним, модульним та підсумковим контролюми.

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за університетською шкалою		Оцінка за шкалою ECTS
-----------------------------------	--	-----------------------

Екзамен	Залік	Оцінка в балах	Оцінка	Пояснення
<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>	90-100	A	відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
<i>Добре</i>		82-89	B	вище середнього рівня з кількома помилками
		74-81	C	в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок
		64-73	D	непогано, але зі значною кількістю недоліків
<i>Задовільно</i>		60-63	E	виконання задовольняє мінімальним критеріям
<i>Незадовільно</i>	<i>Незараховано</i>	35-59	FX	з можливістю повторного складання
		1-34	F	з обов'язковим повторним курсом

Підсумкова оцінка з вивчених модулів (ПОМ) розраховується:

№ модулю	M _n (відсоткове значення модулю навчальної компоненти)
Модуль 1	M ₁ = 100%
Сума	100

ЗАЛІК

Оскільки формою підсумкового контролю освітньої компоненти є залік то залікова оцінка (ЗО) з освітньої компоненти дорівнює підсумковій оцінці з вивчених модулів (ПОМ).

$$ЗО = ПОМ$$

Методичне забезпечення

- програма навчальної дисципліни;
- робоча програма навчальної дисципліни;
- матеріали лекційного курсу;
- інструктивно-методичні матеріали до практичних/ семінарських/ лабораторних занять;
- методичні матеріали для організації самостійної/ індивідуальної роботи;
- матеріали до проведення контролю.

Завдання для самостійної роботи №1.

Тема заняття: *Вимоги європейських та державних документів щодо формування СКК учнів.*

Основні поняття: освітня програма, державний стандарт загальної середньої освіти, соціокультурна компетентність, концепція навчання, профільне навчання, професійна компетентність.

План:

I. Опрацювати тему за вказаними питаннями:

1. Концепція загальної середньої освіти та навчання іноземних мов і культур.
2. Державні стандарти загальної середньої освіти та навчання іноземних мов і культур.
3. Концепції навчання іноземних мов у ЗЗСО.
4. Основні документи Ради Європи з мовної освіти.
5. Іноземна мова як навчальний предмет у системі мовної освіти.

II. Дати відповіді на контрольні запитання:

1. Охарактеризуйте ваше розуміння терміну «міжкультурна комунікативна компетентність».
2. Професійна компетентність учителя іноземної мови і культури.
3. З яким європейським документом узгоджуються міжнародні екзамени з іноземних мов? Яким чином?

III. Методичні рекомендації до виконання завдань:

1. Дайте стисло характеристику Державному стандарту базової і повної загальної середньої освіти.
2. Поясніть різницю між поняттями «Іноземна мова» і «друга мова».
3. Що, на вашу думку, мається на увазі під «культурним шоком»? Наведіть приклад.
4. Розкажіть, чи змінилося ваше уявлення про професійну компетентність учителя ІМіК.
5. Ознайомтеся з одним із міжнародних тестів з німецької мови і визначте його формат.

6. Що таке «Європейський мовний портфель» і яке його основне призначення? Чи користуєтесь ви цим посібником?

IV. Рекомендована література:

1. Curriculum für den sprachpraktischen Deutschunterricht an pädagogischen Fakultäten der Universitäten und pädagogischen Hochschulen / уклад.: Н.Ф. Бориско та ін. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2004. 256 с.
2. Практикум з методики навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах: англ. мова, нім. мова, франц. мова, ісп. мова: навч. посібник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / О. Б. Бігич [та ін.] / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Ірпінь : Видавець Романенко Л. Л., 2016. 398 с.
3. Практикум з методики викладання німецької мови: навч. посіб. / Г. А. Гринюк [та ін.] / кер. авторськ. колективу С. Ю. Ніколаєва. 2-е вид. Київ : Ленвіт, 2007. 288 с.
4. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / О. Б. Бігич [та ін.] / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2013. С. 215 – 218.
5. Майєр Н. В. Формування методичної компетентності у майбутніх викладачів французької мови: теорія і практика: монографія . Київ : Вид центр КНЛУ, 2015. С. 144 – 150.

Завдання для самостійної роботи №2.

Тема заняття: *Цілі та завдання формування лінгвосоціокультурної компетентності в початковій, основній та старшій школах.*

Основні поняття: лінгвосоціокультурної компетентності, міжкультурне спілкування, безеквівалентна фонова лексика, лексична компетентність.

План:

I. Опрацювати тему за вказаними питаннями:

1. Особливості іншомовного міжкультурного спілкування.
2. Загальна характеристика іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності та її компонентів.
3. Цілі формування лінгвосоціокультурної компетентності в учнів початкової, основної і старшої школи.

II. Дати відповіді на контрольні запитання:

1. Охарактеризуйте етапи формування лінгвосоціокультурної компетентності. Запропонуйте вправи та завдання до кожного з етапів.
2. Прокоментуйте засоби формування лінгвосоціокультурної компетентності.
3. Наведіть приклади контролю рівня сформованості лінгвосоціокультурної компетентності.

III. Методичні рекомендації до виконання завдань:

1. Дайте визначення лінгвосоціокультурної компетентності.
2. Наведіть п'ять прикладів безеквівалентної фонової лексики в німецькій мові.
3. Наведіть приклади вправ для подачі семантизації слів-реалій в рідній та німецькій мові.
4. Розробіть вправу на інтегроване формування лінгвосоціокультурної компетентності (адекватне вживання формул мовленнєвого етикету) під час формування лексичної компетентності.
5. Розробіть тестове завдання множинного вибору для контролю засвоєння (лінгво-) країнознавчих знань учнів з теми «Політичний устрій Німеччини».

IV. Рекомендована література:

1. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: Курс лекцій: навч.– метод. посібник для студ. мовн. спец. осв.-квал. рівня «магістр» / О. Б. Бігич [та ін.] / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2011. С. 161 – 174.
2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / О. Б. Бігич [та ін.] / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2013. С. 215 – 218.
3. Майєр Н. В. Формування методичної компетентності у майбутніх викладачів французької мови: теорія і практика: монографія. Київ: Вид центр КНЛУ, 2015. С. 144 – 150.
4. Тарнапольський О. Б., Кабанова М. Р. Методика навчання іншомовної лексики // Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі: підручник. Дніпро: Ун. – т ім. Альфреда Нобеля, 2019. С. 250 – 252.
5. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. видання С. Ю. Ніколаєва. Переклад з англ. Київ: Ленвіт, 2003. С. 110 – 112.

Завдання для самостійної роботи №3.

Тема заняття: *Особливості іншомовного міжкультурного спілкування. Поняття «культура» у філософії, педагогіці, психології та лінгвістиці*

Основні поняття: культурологія, культура, міжкультурна комунікація, іншомовна комунікативна компетентність,

План:

I. Опрацювати тему за вказаними питаннями:

1. Основні поняття культурології.
2. Діалог культур.
3. Основні поняття теорії міжкультурної комунікації.
4. Співвідношення іншомовної комунікативної компетентності і міжкультурної комунікативної компетентності.

II. Дати відповіді на контрольні запитання:

1. Як відбувається міжкультурна взаємодія?
2. Чим відрізняється поняття «міжкультурна комунікативна компетентність» та «іншомовна комунікативна компетентність»?
3. Охарактеризуйте вербальні й невербальні засоби комунікації.
4. Назвіть принципи співвідношення мови і культури. Розкрийте їхню сутність.

III. Методичні рекомендації до виконання завдань:

1. Запропонуйте п`ять прикладів мовленнєвого матеріалу для формування міжкультурної комунікативної компетентності.
2. Запропонуйте п`ять ситуацій для навчання міжкультурного спілкування.
3. Знайдіть в літературі дві точки зору на структуру іншомовної комунікативної компетентності. Визначте їхні спільні та відмінні риси. До якої з них схилиєтесь ви? Обґрунтуйте свою точку зору (презентація).

IV. Рекомендована література:

1. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: Курс лекцій: навч.-метод. посібник для студ. мовн. спец. осв.- квал. рівня «магістр» / О. Б. Бігич [та ін.] / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2011. С. 161 – 174.
2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / О. Б. Бігич [та ін.] / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2013. С. 223 – 227.
3. Професійно-практична підготовка майбутніх викладачів вищої школи: педагогічна практика, науково-асистентська практика / уклад.: М. І. Соловей [та ін.] . 4- е вид. допов. Київ: Ленвіт, 2014. С. 32 – 33.

4. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: Курс лекцій: навч.-метод. посібник для студ. мовн. спец. осв.-квал. рівня «магістр» / О. Б. Бігич [та ін.] / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2011. С. 161 – 172.

Завдання для самостійної роботи №4.

Тема заняття: *Інтерактивне формування СКК та мовних компетентностей (фонетичної, лексичної, граматичної).*

Основні поняття: інтерактивні технології, НУШ, принципи інтерактивного навчання, критичне мовлення, Smart-технології.

План:

I. Опрацювати тему за вказаними питаннями:

1. Ключова формула нової школи у навчанні іноземної мови і культури.
2. Роль інтерактивного навчання іноземних мов і культури у побудові нової освітньої траєкторії учнів.
3. Інтерактивне формування СКК та мовних компетентностей.
4. Інтерактивні технології навчання у реалізації ідей педагогіки партнерства.

II. Дати відповіді на контрольні запитання:

1. Вимоги Нової української школи.
2. Принципи інтерактивного навчання.
3. Чим відрізняється критичне мовлення від інших типів мислення?
4. Якими інтелектуальними вміннями критичного мислення мають володіти учні?

III. Методичні рекомендації до виконання завдань:

1. Як формувати вміння критичного мислення з використанням спеціальних інтерактивних технологій критичного мислення?
2. Запропонуйте п'ять технологій розвитку критичного мислення на уроках німецької мови в старшій школі. Представте конспекти уроків.
3. Smart-технології в умовах змішаного навчання. Розробіть та представте заняття в старшій школі з використанням цієї технології.
4. Розробіть план-конспект фрагменту практичного заняття з ІМіК для формування рецептивних або репродуктивних лексичних навичок та підготуйтеся до його проведення

на практичному занятті у формі професійно орієнтованої рольової гри, де ви будете виконувати роль вчителя ІМ.

IV. Рекомендована література:

Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: Курс лекцій: навч.-метод. посібник для студ. мовн. спец. осв.-квал. рівня «магістр» / О. Б. Бігич [та ін.] / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2011. С. 173.

2.Тарнопольський О. Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти: навч. посіб. Дніпропетровськ : Вид-во ДУЕП, 2005. С.164 – 165.

Завдання для самостійної роботи №5.

Тема заняття: *Аналіз причин та умов успішного вивчення іноземної мови та культури у XXI столітті.*

Основні поняття:

План:

I. Опрацювати тему за вказаними питаннями:

- 1. Планування освітнього процесу зі ноземних мов і культур.**
- 2. Цілі освітнього процесу з ІМіК.**
- 3. Вікові особливості учнів початкової, основної та старшої школи.**
- 4. Аналіз змісту і структури підручників ІМіК для учнів початкової, основної та старшої школи.**

II. Дати відповіді на контрольні запитання:

1. Визначити умови, що забезпечують успішність планування освітнього процесу з АМ у школі;
2. Дати визначення термінам “календарно річний план”, “тематичний план”, “план уроку”;
3. Визначити призначення, зміст і структуру календарно річного, тематичного і поурочного планів;
4. Назвати послідовні дії, які включає підготовча робота вчителя до уроку ІМ.

III. Методичні рекомендації до виконання завдань:

1. Узгодьте етапи уроку з прийомами, виконуваними вчителем та учнями під час уроку ІМіК. Обґрунтуйте вашу точку зору.

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Етапи уроку	Прийоми роботи на уроці
1. Початок уроку. Організація класу.	а) слухання коротких текстів і здогадка, про яку тварину йдеться у тексті
2. Фонетична зарядка. Розучування вірша.	б) семантизація лексичних одиниць, співвіднесіння малюнків з назвами тварин, озвучування учнями нових слів, запис нових лексичних одиниць у словник
3. Ознайомлення з новими ЛО.	в) бесіда з черговим та учнями класу
4. Навчання аудіо вання.	г) знаходження у тексті речень з дієсловами у Past Simple, читання цих речень уголос та їх переклад на українську мову; читання тексту про себе; співвіднесення малюнків і речень, які відповідають цим малюнкам за змістом
5. Навчання моно логічного мовлення.	
6. Пауза для релаксації.	д) слухання вірша у виконанні вчителя, хорове повторення рядків вірша за вчителем, завершення учнями кожного рядка вірша, читання вірша напам'ять
7. Навчання читання	
8. Пояснення домашнього завдання.	е) слухання пояснення вчителем домашнього завдання та його запис в зошиті/ щоденнику
	є) бесіда з учителем
9. Підсумки уроку. Оцінювання учнів.	ж) усні відповіді учнів на запитання вчителя, усні висловлювання учнів з опорою на вербально графічну схему (обсяг висловлювання – 5-7 фраз)
	з) виконання пісні та імітування рухів тварин

2. Ознайомившись з рекомендованою літературою, будьте готові заповнити таблицю:

Вікові особливості	Учні початкової школи	Учні основної школи	Учні старшої школи
1. Рівень володіння рідною мовою			
2. Рівень розвитку сприймання			
3. Домінуючий тип уваги			
4. Домінуючий тип мислення			
5. Домінуючий тип пам'яті			
6. Рівень емоційної стійкості			

7. Тип навчальної мотивації			
-----------------------------	--	--	--

3. Завдання:

Перший рівень складності

Назвіть і охарактеризуйте цілі уроку ІМіК.

Другий рівень складності

Обґрунтуйте необхідність врахування вікових (психологічних) особливостей учнів в освітньому процесі. Наведіть приклади.

Третій рівень складності

На матеріалі чинного підручника з виучуваної іноземної мови для учнів початкової/ основної/ старшої школи, проаналізуйте матеріал обраного вами уроку. Визначте його цілі та запишіть їх.

IV. Рекомендована література:

- 1.Методика навчання іноземних мов і культур... К.: Ленвіт, 2013. С. 466–471.
2. Ніколаєва С. Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): Навчальний посібник. – К.: Ленвіт, 2008. С. 198 -202.
3. Вишневецький О. І. Методика навчання іноземних мов: Навч. посіб. – 2 ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2011. С. 153–158.
- 4.Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник / Л. С. Панова, І. Ф. Андрійко, С. В. Тезікова та ін. – К.: ВЦ “Академія”, 2010. С. 264–266.

Завдання для самостійної роботи №6.

Тема заняття: *Державна програма вивчення іноземної мови та її значення для сучасної освіти.*

Основні поняття: тест, контроль, види контролю, урок, види уроків, індивідуалізація, види планів, ступені навчання.

План:

I. Опрацювати тему за вказаними питаннями:

- 1.Особливості навчання іноземної мови на різних ступенях ЗЗСО в умовах НУШ.

2. Організаційні форми навчання іноземної мови в онлайн та офлайн форматах.
3. Планування навчального процесу іноземної мови в умовах НУШ.
4. Урок як основна форма навчального процесу.

II. Дати відповіді на контрольні запитання:

1. Поясніть ваше розуміння індивідуалізації процесу навчання мови і культури.
2. Інтенсивне навчання іноземної мови.
3. Контроль у навчанні іноземних мов і культур.
4. Позакласна робота у навчанні іноземної мови і культури.

III. Методичні рекомендації до виконання завдань:

1. Охарактеризуйте основні об'єкти контролю у навчанні іноземної мови і культури.
2. Запропонуйте тестові завдання на вибір відповіді (перехресний вибір, альтернативний вибір, множинного вибору, на упорядкування) щодо формування мовної компетентності (етап навчання – за вибором студента).
3. Представте тестові завдання на конструювання відповіді (на завершення, на підстановку, на трансформацію, внутрішньомовне перефразування, міжмовне перефразування) щодо формування мовленнєвої компетентності (етап навчання – за вибором студента).

IV. Рекомендована література:

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / О. Б. Бігич [та ін.] / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2013. С. 234 – 242.
2. Практикум з методики навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах: англ. мова, нім. мова, франц. мова, ісп. мова: навч. посібник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / О. Б. Бігич [та ін.] / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Ірпінь: Видавець Романенко Л. Л., 2016. 398 с.

Завдання для самостійної роботи №7.

Тема заняття: *Різні підходи до вивчення іншомовної культури: соціокультурний, лінгвосоціокультурний, полікультурний, плюрилінгвальний.*

Основні поняття: система навчання ІМіК; системний підхід; соціокультурний, лінгвосоціокультурний, полікультурний, плюрилінгвальний підходи; зміст навчання; принципи навчання; технології навчання.

План:

I. Опрацювати тему за вказаними питаннями:

1. Система навчання іноземних мов і культур в аспекті системного підходу.
2. Підходи до навчання іноземних мов і культур.
3. Цілі навчання іноземних мов і культур.
4. Зміст навчання іноземних мов і культур.
5. Принципи навчання іноземних мов і культур.

II. Дати відповіді на контрольні запитання:

1. Охарактеризуйте методи і технології навчання іноземних мов і культур та організація навчальної діяльності учнів.
2. Засоби навчання іноземних мов і культур.

III. Методичні рекомендації до виконання завдань:

1. Розробіть список критеріїв для аналізу й оцінювання в обраному вами підручнику/ НМК одного з таких аспектів: а) лексичного мінімуму і вправ для формування лексичної компетентності; б) комплексів вправ для навчання читання або аудіювання, говоріння або письма; в) аудіопосібника; г) сайту НМК.
2. Охарактеризуйте основні і допоміжні функції НМК і проілюструйте їх на конкретних прикладах.
3. Аргументуйте твердження, що у навчанні іншомовного спілкування необхідно використовувати автентичні матеріали.
4. Наведіть п'ять прикладів комунікативних намірів.

IV. Рекомендована література:

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. видання С. Ю. Ніколаєва. Переклад з англ. Київ: Ленвіт, 2003. С. 48 – 65; 90 – 91.
2. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: Курс лекцій: навч.-метод. посібник для студ. мовн. спец. осв.-квал. рівня «магістр» / О. Б. Бігич [та ін.] / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2011. С. 191 – 199.
3. Морська Л. І. Інформаційні технології у навчанні іноземних мов: Навчальний посібник. Тернопіль: Астон, 2008. 256 с.

3. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: колективна монографія / С. Ю. Ніколаєва [та ін.] / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2015. С. 86 – 113, 159 – 185.

4. Тарнопольський О. Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти: навч. посіб. Дніпропетровськ : Вид – во ДУЕП, 2005. С. 5 – 17.

Основні базові категорії освітньої компоненти «Навчання мови і культури»

Активний граматичний мінімум – граматичні структури, якими учень має оволодіти для вираження власних думок іноземною мовою.

Активний лексичний мінімум – лексичний матеріал, яким учні повинні користуватися для вираження своїх думок в усній та письмовій формі, а також розуміти думки інших людей при аудіюванні та читанні.

Апроксимована вимова – це така вимова, в якій, як і в літературній вимові відсутні фонологічні помилки, але яка, на відміну від літературної вимови, допускає нефонологічні помилки, тобто такі, що не заважають розуміти усні висловлювання та прочитане вголос цією мовою.

Аудіювання – сприймання на слух і розуміння текстів з різною глибиною та повнотою проникнення в їх зміст: з повним розумінням та з розумінням основного змісту.

Базові категорії – вихідні положення методики викладання іноземних мов, вони складають зміст теоретичного розділу курсу МНІМ і визначають його лінгводидактичні основи.

Біхевіористичний підхід – оволодіння іноземною мовою як сформованістю реакцій на іншомовні стимули.

Вибіркове/переглядове читання – уміння швидко переглядати ряд матеріалів, для того, щоб знайти конкретну інформацію.

Вивчаюче читання – це вдумливе читання, яке здійснюється у повільному темпі, а його об'єктом є «вивчення» інформації, що подається в тексті. **Вивчення мови** – процес, в якому досягнення мовленнєвих умінь є результатом спланованої діяльності, особливо під час формального вивчення в умовах навчального закладу.

Види мовленнєвої діяльності – реалізуються в комунікативній мовленнєвій компетентності особи у специфічній сфері у вигляді процесів сприйняття та/або продукування одного чи більшої кількості текстів з метою виконання певної задачі.

Виховання – формування світогляду, моралі, культури тощо.

Виховна мета – система особистого ставлення до нової культури у процесі оволодіння цією культурою.

Виховний вплив на уроці іноземної мови – використання виховних можливостей навчального матеріалу та спеціальних прийомів роботи з ним, завдяки чому формуються відповідні суспільно-політичні погляди учнів, почуття, ставлення до морально-етичних категорій, до навколишнього світу.

Внутрішня мотивація – зумовлена характером самої діяльності і її основним підвидом вважається мотивація успішності.

Головна мета навчання іноземної мови – у ЗЗСО полягає у формуванні в учнів комунікативної компетентності, базою для якої є комунікативні уміння, сформовані на основі мовних знань і навичок.

Грамматика – це набір принципів, які керують сумою елементів та організують їх у значущі і завершені ряди (речення).

Грамматична компетентність – знання і здатність користуватися граматичними ресурсами мови; це здатність розуміти й виражати значення, продукуючи і розпізнаючи правильно оформлені згідно з цими принципами фрази та речення.

Двосторонній діалог-розпитування – ініціатива запитувати інформацію належить обом партнерам.

Дефініція – опис значення нового слова за допомогою уже відомих слів.

Дискурсивна компетентність – здатність користувача/учня пов'язувати речення логічно, з тим, щоб продукувати зв'язні відрізки мовлення.

Діалог-домовленість – використовується при вирішенні співрозмовниками питання про плани та наміри.

Діалогічне мовлення – це процес мовленнєвої взаємодії двох або більше учасників спілкування.

Діалог-обговорення/ дискусія – коли співрозмовники прагнуть виробити якесь рішення, дійти певних висновків, переконати один одного в чомусь.

Діалог-обмін враженнями/думками – метою є виклад свого бачення якогось предмета, події, явища, коли співрозмовники висловлюють свою думку, наводять аргументи для доказу, погоджуються з точкою зору партнера або спростовують її.

Діяльнісно-орієнтований підхід – підхід, що базується на діяльності, враховує когнітивні, емоційні та вольові здібності, так само як і цілий ряд специфічних якостей, властивих індивіду і використовуваних ним у ролі соціального агента.

Допоміжні засоби навчання – засоби, які вчитель використовує додатково до основних засобів навчання

Завдання – певна цілеспрямована дія, виконання якої індивід вважає необхідним з метою досягнення певного результату у контексті проблеми, яку слід розв'язати; це є певним зобов'язанням, що підлягає виконанню, або ж метою, якої слід досягти.

Загальна мета навчання ІМ – визначається запитом суспільства, її досягнення можливе лише за умови досягнення часткових цілей, які визначають методисти, вчителі, які відображаються у змісті програм, підручників, навчальних посібників.

Загальна методика – займається вивченням закономірностей та особливостей процесу навчання будь-якої іноземної мови у будь-якому типі навчального закладу.

Загальні компетентності – це ті, що не є специфічними для мовлення, але такі, що необхідні для будь-якого роду діяльності, у тому числі й мовленнєвої.

Зміст навчання (базисна категорія) – сукупність того, що учень має засвоїти в процесі навчання, це історична категорія, яка змінюється в залежності від мети навчання.

Зміст навчання ІМ – принципово відрізняється від змісту навчання дисциплін, змістом яких є засвоєння понять, набутих знань. При навчанні ІМ головне – це набуття мовленнєвих навичок і умінь, які забезпечують практичне користування мовою.

Знання – результат формального навчання.

Зовнішня мотивація – знаходиться під впливом потреб суспільства і має два підвиди: широку соціальну і вузькоособисту мотивації.

Індивідуальні форми роботи – відносять роботу у фронтальному режимі, опитування окремих учнів, індивідуально-масове тренування.

Ініціативна репліка – перша репліка в діалогічній єдності .

Інтоніяція – комплекс просодичних засобів, складна єдність таких компонентів як мелодія, фразовий і логічний наголос, ритм, тембр, темп, паузація.

Інтуїтивно-свідомий підхід – оволодіння іноземною мовою на основі моделей в інтенсивному режимі з наступним усвідомленням їх значення і правил оперування ними.

Кінцева мета навчання ІМ – вимоги програми, як державного документу, на кінець закінчення курсу освіти.

Колективні форми роботи – охоплюють колективно-масове тренування в парах без змін або із зміною партнерів та в малих групах від трьох до п'яти учасників , хорове реплікування в режимі група – група, група – один учень, один учень – група.

Комунікативна компетентність – складається з трьох основних видів компетентностей: мовленнєвої, мовної і соціокультурної, які, в свою чергу, також включають цілий ряд компетентностей. Формується на основі взаємопов'язаного мовленнєвого, соціокультурного, соціолінгвістичного і мовного розвитку учнів відповідно до їхніх вікових особливостей та інтересів на кожному етапі оволодіння іноземною мовою.

Комунікативна мотивація – це бажання учнів спілкуватися іноземною мовою в усній та письмовій формах.

Комунікативний підхід – органічне поєднання свідомих і півсвідомих компонентів у процесі навчання іноземної мови.

Комунікативні / мовленнєві ситуації – це ситуації дійсності, що спонукають до мовлення.

Контроль – визначення та оцінювання рівня сформованості навичок та вмінь

Країнознавчі знання – це знання історії, географії, економіки, державного устрою та культури країни.

Лексична компетентність – знання і здатність використання мовний словником запас, які включають лексичні та граматичні елементи.

Лексична одиниця – є одиницею навчання лексичного матеріалу.

Лінгвістична компетентність – включає лексичні, фонологічні, синтаксичні знання і вміння та інші параметри мови як системи незалежно від соціолінгвістичного значення їх варіантів та від граматичних функцій їх реалізацій; – це знання і здатність використовувати формальні здібності, на основі яких можуть бути породжені і сформульовані добре оформлені, повнозначні висловлювання.

Лінгвокраїнознавчий підхід – процес навчання іноземної мови, який слід будувати як процес пізнання учнями іншої культури, за якою відбувається зміщення акцентів у навчанні з розвитку лише мовленнєвих умінь на формування соціокультурної компетентності, яка належить до іншомовної комунікативної компетентності і є компонентом змісту навчання іноземної мови у ЗЗСО.

Лінгвокраїнознавчі знання – знання певної лінгвокраїнознавчої інформації про країну, мова якої вивчається, мовленнєвої та немовленнєвої поведінки носіїв мови в певних ситуаціях спілкування.

Лінгвопізнавальна мотивація – позитивне ставлення до самої мовної матерії.

Мета – результат який планується, в той же час мета – це лише передбачення в мисленні результату дійсності.

Мета аудіювання – осмислення почутого мовленнєвого повідомлення.

Мета навчання – ідеальне передбачення кінцевих результатів навчання; те, до чого прагнуть учитель і учні. Процес навчання іноземної мови передбачає чотири основні групи взаємопов'язаних цілей.

Мета навчання іноземних мов – оволодіння учнями іноземною мовою як засобом спілкування і здійснення в цьому процесі виховання, освіти і розвитку особистості учня.

Метод навчання – (грец. methodos - це дослідження, спосіб, шлях досягнення мети) – у вузькому значенні - найважливіший структурний компонент навчального процесу; у широкому значенні – спрямування у навчанні іноземних мов, методична система, школа, що існувала на певному етапі історичного розвитку методики як науки, досягнення якої застосовуються і нині.

Методика навчання іноземних мов – наука, яка вивчає цілі, зміст, методи і засоби навчання, а також способи навчання і виховання на матеріалі іноземної мови.

Методичний зміст уроку – сукупність положень, що визначають його особливості, структуру, види та прийоми роботи.

Методичні прийоми – елементарні методичні вчинки, що спрямовані на виконання конкретного завдання на певному етапі уроку

Механізм антиципації / ймовірного прогнозування – дає можливість за початком слова, словосполучення, речення передбачити його закінчення.

Міжкультурна свідомість – усвідомлення ширшого діапазону культур, ніж уже наявних у тих, хто вивчає мову 1 і мову 2; усвідомлення того, як виглядає кожна спільнота у перспективі порівняно з іншою, часто у формі національних стереотипів.

Міжкультурний підхід до вивчення іноземної мови – є суттєвий елемент культури народу – носія цієї мови і засіб передачі її іншим, який допомагає учням пізнати духовне багатство іншого народу, краще розуміти власну культуру і культуру свого народу, підвищує рівень їхньої гуманітарної освіти, сприяє входженню у світову спільноту.

Мікродіалог – засіб вираження основних комунікативних інтенцій партнерів по спілкуванню; імпліцитна структурна основа розгорнутого діалогу; це комунікативні продуктивні вправи першого рівня, в яких допускається використання різних опор.

Мова – це нормалізована система звуків, морфем, слів та правил їх сполучення на морфологічному, синтаксичному, семантичному та логічному рівнях, тобто система знаків, що є основним засобом спілкування членів певного людського колективу, засобом переробки і передачі інформації від покоління до покоління.

Мовленнєва діяльність – активний, цілеспрямований, опосередкований мовою та зумовлений ситуацією спілкування процес прийому і видачі мовленнєвого повідомлення у взаємодії людей між собою.

Мовленнєва компетентність – базується на чотирьох видах компетенцій, в аудіюванні, говорінні, читання та письмі, тобто в учнів мають бути сформовані мовленнєві вміння у чотирьох перелічених видах мовленнєвої діяльності.

Мовленнєві вміння – здатність здійснювати мовленнєву діяльність (говоріння, письмо, аудіювання, читання) в умовах міжкультурного іншомовного спілкування на основі здобутих знань і навичок; вміння повністю зосереджуватися на смислі висловлювання, а не на мовних засобах.

Мовлення – це застосування мови у процесі спілкування.

Мовна компетентність інтегративна і включає ряд інших компетенцій: лексичну, граматичну, фонологічну та орфографічну. Це означає, що учні мають одержати відповідні мовні знання і в них мають бути сформовані необхідні мовленнєві навички.

Мовні знання – це знання правил виконання дій з мовним матеріалом – фонетичним, лексичним, граматичним.

Мовні навички – оперування мовними знаннями: граматичними, лексичними, слуховимовними, орфографічними, графічними.

Монолог – безпосередньо спрямований до співрозмовника чи аудиторії організований вид усного мовлення, який передбачає висловлювання однієї особи.

Монолог-міркування – спирається на умовиводи як процес мислення, в ході якого на основі вихідної тези/судження чи декількох тез/суджень робиться висновок.

Монолог-опис – є констатуючим типом монологічного висловлювання, в якому стверджується наявність чи відсутність будь-яких ознак в об'єкті, описується людина,

природа, погода, оточуючі предмети тощо, вказується просторове розміщення предметів, перераховуються їх якості та ознаки.

Монолог-оповідь – йдеться про факти з життя самого розповідача, що надає подіям, які описуються, суб'єктивно-особистісного характеру. Монолог-переконання – його мета є переконати слухача/слухачів, сформувавши у нього/в них конкретні мотиви, погляди, спонукати його/їх до певних дій.

Монолог-повідомлення – відносно короткий виклад фактів чи подій реальної дійсності у стислій, інформативній формі.

Монолог-розповідь – є динамічним типом монологічного висловлювання, в якому розповідається про розвиток подій, пригод, дій чи станів.

Мотивація – спонукальні сили до вивчення іноземної мови, яка зумовлена суб'єктивним світом учня і визначається його власними бажаннями, пристрастями, особистісною зацікавленістю у навчанні.

Мультилінгвізм – знання певної кількості мов або співіснування різних мов у окремому суспільстві.

Навичка – дія, яка досягла рівня автоматизму і характеризується цілісністю, відсутністю усвідомлення функціонують в мовленнєвій діяльності, яка виникла у мовленнєвій дії і операції. Операції доведені до рівня удосконалення – це мовленнєві навички: репродуктивна навичка – навичка добору і вживання мовного явища у говорінні і письмі, відповідно до ситуації і мети спілкування; рецептивна навичка – навичка розпізнання і розуміння мовного явища під час читання і аудіювання.

Навчання техніки письма – полягає у формуванні в учнів графічних/ каліграфічних та орфографічних навичок.

Навчання – акт взаємодії того, хто навчає, з тим, кого навчають, з метою передачі одним і засвоєння іншим соціального досвіду.

Наочна семантизація – демонстрація предметів, малюнків, картин, жестів, рухів тощо.

Некомунікативні вправи – типи вправ, які включають заповнення пропусків, побудову речень за даною моделлю, множинний вибір, вправи на зміну категорій/ трансформацію, об'єднання речень, переклад зразків речень з однієї мови на іншу, запитання та відповіді, що включають використання відповідних структур, мовленнєві граматично спрямовані вправи.

Об'єкт методики викладання іноземних мов – навчання.

Обсяг лексичного запасу – кількість слів і сталих виразів, які необхідні учню і повинні підлягати контролю.

Оволодіння мовою – визначення мовлення не носіїв мови у світлі сучасних теорій універсальної граматики; визначення природних знань і здатності використовувати нерідну мову, що є результатом прямої експозиції тексту або прямої участі в комунікативних актах.

Односторонній діалог-розпитування – ініціатива запитувати інформацію належить лише одному партнеру.

Ознайомлювальне читання – читання про себе без вказівки на обов'язкове наступне використання здобутої інформації.

Організація процесу навчання – відбір, укладання, покрокова презентація та тренування нового матеріалу, починаючи з коротких речень, що складаються з простих членів, смислова частина яких представлена окремими словами та закінчуючи численними

складними реченнями – їх кількість, довжина і структура є, звичайно, безмежною .

Орфографічна компетентність – знання і навички перцепції та продукції символів, з яких складаються письмові тексти.

Орфографічні навички – це навички написання слів у відповідності до правил використання письмових знаків у кожному конкретному слові

Орфоепічна компетентність – це вміння правильно озвучувати написане, коли необхідно читати вголос підготовлений текст або використовувати в усному мовленні слова, що вперше зустрічаються у письмовій формі. До орфоепічної компетенції включаються знання правил написання, вміння користуватись словником та знання умовних позначень, зокрема, знаків пунктуації для паузації та інтонації; здатність розуміти двозначність (омоніми, синтаксичні двозначності і т.д.) залежно від контексту.

Паратекстуальні засоби – це паралінгвістичні засоби невербального спілкування, які включають ілюстрації, діаграми, карти, таблиці, фігури, типографські засоби.

Пасивний граматичний мінімум – граматичні структури, якими учні можуть користуватися для сприймання та розуміння мовлення.

Пасивний лексичний мінімум – це та лексика, яку учні мають лише розуміти при сприйманні чужих думок в усній формі (при аудіюванні) та письмовій формі (при читанні).

Підручник – є головним навчальним посібником, у якому міститься методично організований мовний та мовленнєвий матеріал, вправи для оволодіння цим матеріалом у різних видах мовленнєвої діяльності, граматичний довідковий матеріал, додаток.

Підстановча таблиця – таблиця з кожної частини якої учень вибирає мовленнєві одиниці згідно з навчально-мовленнєвою ситуацією.

Підхід – базисна категорія, методики, яка визначає стратегію навчання іноземної мови і вибір методів навчання. Підхід узагальнює точку зору та суть предмета, явища, процесу.

План-конспект уроку – вказується дата проведення уроку, його порядковий номер, група/ клас учнів, тема, підтема, цілі, а потім послідовно викладається хід уроку у вигляді докладного сценарію: спочатку вступна частина, потім основна та заключна частини.

Плюрилінгвальна та плюрикультурна компетентність – полягає у здатності користуватися мовами з комунікативними цілями і брати участь у міжкультурному спілкуванні, коли людина, що розглядається як соціальний агент.

Плюрилінгвізм – розширення індивідуального мовного досвіду особистості в його культурних аспектах від рівня побутового мовлення до мови спільноти у широкому смислі і далі до мов інших народів, формує комунікативну компетенцію, всередині якої усі мовні знання і досвід є складниками, та в якій мови переплітаються і взаємодіють.

Побудова тексту – знання правил побудови мови певної спільноти, знання про те, як структурується інформація для здійснення різних макрофункцій (опису, розповіді, експозиції і т.д.), як будується аргументація (на суді, у дебатах тощо), як оформлюються і розбиваються на параграфи письмові тексти (есе, офіційні листи і т.д.)

Потенціальний словник – ті незнайомі слова, про значення яких читач/ слухач може здогадатися, зустрівшись з ними при читанні/ аудіюванні.

Прагматична компетентність – знання правил, за якими висловлювання/повідомлення: а) організовуються, структуруються та укладаються («дискурсивна компетенція»); б)

використовуються для здійснення комунікативних функцій («функціональна компетенція»); в) узгоджуються згідно з інтерактивними та трансактивними схемами («компетенція програмування мовлення»).

Практична мета – практичне опанування учнями умінь мовлення на рівні, достатньому для здійснення іншомовного спілкування в чотирьох видах мовленнєвої діяльності: аудіюванні, говорінні, читанні та письмі в типових ситуаціях.

Практична мета уроку – ознайомлення з новою граматичною структурою, формування артикуляційної навички, навички читання слів певного типу, розуміння на слух нових лексичних одиниць, розвиток уміння вести бесіду у зв'язку з ситуацією, читання тексту з розумінням основного змісту, повідомлення про поточні події, систематизація вивченого матеріалу, контроль навичок та вмій тощо.

Предмет методики викладання іноземних мов – метод навчання.

Прийоми - найменша навчальна одиниця в діяльності вчення, це – елементарний методичний поступок, який спрямований на вирішення конкретної задачі вчителя на певному етапі навчання. Прийом є складовою частиною метода навчання (порівняння, співставлення, спостереження).

Принцип активності – передбачає мовленнєво-розумову активність учнів в оволодінні іншомовною мовленнєвою діяльністю.

Принцип взаємопов'язання навчання видів мовленнєвої діяльності враховує спільні психологічні механізми, спирається на використання максимуму відповідних аналізаторів для досягнення належного рівня сформованості умінь і навичок, не суперечить ідеї усного вираження, оскільки генетично мовлення, насамперед, існує в усній формі.

Принцип виховуючого навчання – реалізується в такій організації навчального процесу, який забезпечує учням можливість проявити себе як особистість, отримати гармонійний і всебічний розвиток свого соціального статусу, удосконалити свої здібності, сформувані пізнавальні мотиви як домінуючі в навчальній діяльності.

Принцип врахування особливостей учнів зумовлює відбір методичних підходів та змісту для спілкування на кожному етапі навчання іноземної мови.

Принцип домінуючої ролі вправ – підкреслює специфіку іноземної мови як навчального предмета відповідно до того, що основним має бути досягнення належного рівня сформованості навичок і вмій шляхом організації інтенсивної тренувальної діяльності.

Принцип індивідуалізації – реалізується шляхом урахування індивідуально-психологічних особливостей учня, які значно впливають на успішність оволодіння іншомовною мовленнєвою діяльністю.

Принцип комунікативної спрямованості навчання – забезпечує таку організацію навчального процесу, який веде до належного рівня практичного оволодіння іноземною мовою в усній і писемній формах.

Принцип комунікативності – є провідним методичним принципом, який сприяє успішному досягненню головної мети навчання іноземної мови в середніх навчальних закладах – навчити учнів здійснювати іншомовне мовленнєве спілкування в межах засвоєного навчального матеріалу.

Принцип міцності – в пам'яті учня повинна утримуватись певна кількість лексичних одиниць, мовленнєвих зразків, словосполучень, розмовних кліше тощо.

Принцип наочності – забезпечується створенням відповідних умов для чуттєвого сприймання іншомовного оточення.

Принцип науковості – означає, що учням пропонуються для засвоєння надійно обґрунтовані в сучасній науці положення і при цьому застосовуються методи навчання, які за своїм характером наближаються до методів науки, основи, якої вивчаються.

Принцип посиленості – передбачає ретельний відбір навчального матеріалу і видів вправ з цим матеріалом з урахуванням рівня підготовки учнів

Принцип свідомості навчання – загально-методичний принцип, який враховує якісну своєрідність оволодіння іноземною мовою. Передбачає не тільки усвідомлене використання мовних одиниць відповідно до їх значення, форми і особливостей вживання у мовленні, але й до ситуацій спілкування та сфери мовленнєвих функцій кожної мовної одиниці.

Принцип урахування особливостей рідної мови - прогнозування можливих труднощів у навчанні іноземної мови і таким чином раціональна організація навчального процесу.

Принципи ситуативності та тематичної організації навчального матеріалу – створюють умови для адекватного здійснення ідеї комунікативності. За змістом оволодіння мовою відбувається у межах тем, визначених програмою, а основною формою організації спілкування вважається мовленнєва ситуація.

Продуктивні види діяльності – це вид мовленнєвої діяльності, який включає вільне володіння говорінням чи вмінням робити усні презентації, а також викладати свої думки на папері.

Реальний/ наявний словник – активний та пасивний словниковий запасу

Репродуктивні граматичні навички – граматичні навички говоріння та письма.

Репродуктивні лексичні навички – це навички правильного вживання лексичних одиниць активного мінімуму в говорінні та письмі згідно із ситуацією спілкування і метою комунікації.

Рецептивні граматичні навички – граматичні навички аудіювання і читання.

Рецептивні лексичні навички – навички розпізнавання і розуміння лексичних одиниць активного і пасивного мінімумів при читанні та аудіюванні.

Рецептивні процеси – охоплюють чотири стадії (1 – це сприйняття усного та писемного мовлення: впізнавання звука/почерку та слів (рукописного і друкованого); 2 – це ідентифікація тексту, повна або часткова, відповідно до ситуації; 3 – це семантичне й когнітивне розуміння тексту як лінгвістичного цілого; 4 – це інтерпретація висловлювання у певному контексті), які, займаючи місце у лінійній послідовності, постійно вдосконалюються та реінтерпретуються у світлі дійсних знань про світ, схематичних очікувань та нового текстуального розуміння у підсвідомому інтерактивному процесі.

Ритміко-інтонаційні навички – навички інтонаційно і ритмічно правильного оформлення мовлення і, відповідно, розуміння мовлення інших людей.

Свідомо-пізнавальний підхід – засвоєння правил використання лексико- граматичних моделей, на основі яких здійснюється свідоме конструювання висловлювань.

Семантизація – розкриття значення нових лексичних одиниць.

Семантична компетентність – здатність учня усвідомлювати і контролювати організацію змісту і до неї відноситься: Лексична семантика – зв'язок слова із загальним компонентом (відношення, конотація, експонування загальних специфічних понять), внутрішньо-лексичні зв'язки (синоніми, антоніми, гіпонімія, колокація, відношення типу «частина – ціле»), компонентний аналіз, еквівалентність при перекладі. Граматична семантика – розглядає знання граматичних елементів, категорій структур і процесів.

Система планування – послідовне планування в межах усього курсу навчання, чвертей, циклу уроків та окремого уроку, виходячи з конкретних цілей кожного відрізка навчального процесу.

Система уроків – цикл уроків об'єднаних однією темою; це сукупність уроків, яка забезпечує формування мовленнєвих навичок та вмінь стосовно певної теми та на основі певного мовного і мовленнєвого матеріалу.

Системний підхід – метод наукового підходу, в основі якого лежить розгляд об'єктів навчання як системи. За системним підходом явища аналізуються як складна єдність, а не як проста сума елементів системи.

Соціокультурна компетентність – охоплює такі два види компетенцій як країнознавча і лінгвокраїнознавча, тобто учні мають одержати певні країнознавчі і лінгвокраїнознавчі знання:

Соціокультурні знання – знання суспільства і культури спільноти країни, мова якої вивчається.

Рецептивні види мовленнєвої діяльності «рецепції» (читання, аудіювання)

Соціолінгвістична компетентність – стосується соціокультурних умов користування мовою; – це знання та вміння, необхідні для здійснення соціального аспекту використання мови.

Спеціальна методика – досліджує навчання конкретної іноземної мови у певному типі навчального закладу з урахуванням мовних і мовленнєвих особливостей рідної мови.

Способи - група прийомів, які спрямовані на вирішення навчальних задач для засвоєння, закріплення, контролю навчання; одна із психологічних операцій здійснення навчальної дії учнями; складовою частиною змісту «метода навчання».

Стратегія – є певним чином організована, цілеспрямована та керована лінія поведінки, обрана індивідом для виконання завдання, яке він/вона ставить собі сам/сама, або з яким він/вона стикається.

Сугестологія – наука про прискорений гармонійний розвиток особистості та розкриття її різнобічних резервних можливостей – пам'яті, інтелектуальної активності, творчих здібностей тощо.

Техніка читання – цілий комплекс автоматизованих навичок, які зводяться до того, щоб швидко сприймати графічні образи слів, автоматично співвідносити їх зі звуковими образами та значеннями цих слів.

Технічні засоби навчання – ті засоби, що потребують використання технічної апаратури.

Технологія навчання – технологія, що досліджує структуру процесу навчання, вивчає механізми пізнавальної діяльності, процедуру вибору оптимальних стратегій навчання; розроблення наукових обґрунтувань і методів запровадження до навчального процесу

сучасних технічних засобів навчання, зокрема комп'ютерної техніки з метою індивідуалізації та інтенсифікації навчального процесу.

Узус – загальноприйняте вживання слова, стилю вимови, мовленнєвих зворотів у відповідній ситуації.

Уміння– здатність виконувати певні послідовні дії, оптимальний рівень досконалості певної діяльності.

Фонематичність – ступінь правильності фонетичного оформлення мовлення, достатнього для того, щоб воно було зрозумілим для співрозмовника.

Фонова лексика – іншомовна лексика, що відрізняється лексичними фонами від лексики рідної мови

Фонові знання – є характерними для жителів конкретної країни і здебільшого невідомі іноземцям, що звичайно ускладнює процес спілкування

Фонологічна компетентність– знання та навички перцепції і продукції звукових одиниць (фонем) мови та способів їх реалізації у певному контексті (алофонів); фонетичних ознак розрізнення фонем (напр., сонорності, назальності, закритості, лабіальності); фонетичного складу слів (складоподілу, фонетичних відрізків, словесного наголосу і тону); фонетики речення (просодії): наголосу і ритму фрази, інтонації; фонетичної редукції: вокалічної редукції, сильних і слабких форм, асиміляції, елізії.

Форми навчання – способи організації навчання, які зумовлюють часовий і організаційний режими навчання, місце його проведення, склад учнів, характер взаємодії і кореляції вчителя і учнів у процесі навчання, порядок спілкування (безпосереднє чи опосередковане) суб'єктів навчального процесу.

Функціональна компетентність – пов'язана з використанням у спілкуванні усного мовлення та письмових текстів зі спеціальними функціональними цілями.

Цілі навчання іноземної мови і культури– очікувані результати навчальних досягнень учнів в оволодінні іноземною мовою за період навчання.

МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ

1. Професійно орієнтоване творче завдання

Розробіть план-конспект фрагменту ПЗ з ІМіК для формування іншомовної компетентності в говорінні (для навчання діалогічного або монологічного мовлення) та підготуйтеся до його проведення на практичному занятті у формі професійно орієнтованої рольової гри, де ви будете виконувати роль викладача ІМ. Сформулюйте методичні вміння, якими повинен володіти викладач ІМ, щоб реалізувати представлений вами фрагмент практичного заняття.

Перед тим, як розробляти і укладати план-конспект фрагменту практичного заняття з формування мовленнєвої компетентності в говорінні, ви маєте визначити:

- якого виду говоріння – монологічного або діалогічного – ви плануєте навчати;
- конкретну тему (підтему та/або проблему) і курс навчання;
- якого функціонального типу монологу або діалогу ви хочете навчати;
- які лінгвосоціокультурні особливості має діалог або монолог обраного вами типу;
- які етапи навчання монологічного / діалогічного мовлення ви плануєте включити до плану-конспекту;
- які вправи будуть домінувати у вашому плані-конспекті;
- як ви будете моделювати типові навчальні комунікативні ситуації;
- які опори ви хочете надати студентам;
- як і в яких вправах ви плануєте реалізувати професійну мету навчання.

2. Перед тим, як розробляти і укладати план – конспект фрагменту практичного заняття з формування мовленнєвої компетентності в письмі, ви маєте визначити:

- якого жанру або типу писемного висловлювання ви плануєте навчати;
- які особливості має обраний вами жанр / тип тексту;
- які етапи навчання продукування обраного вами жанру / типу тексту ви реалізуєте у плані – конспекті;
- яку роль відіграють засоби міжфразового зв'язку в обраному вами жанрі / типі тексту і як ви будете їх навчати;
- які мовні і позамовні стандарти характерні для обраного вами жанру / типу тексту і як ви плануєте їх урахувати;
- як ви будете реалізовувати професійну мету навчання писемного

спілкування.

3. Перед тим, як розробляти і укладати план-конспект фрагменту практичного заняття з формування іншомовної мовленнєвої компетентності в аудіюванні або в читанні, ви маєте визначити:

- якого виду аудіювання або читання ви плануєте навчати;
- який жанр і тип тексту максимально корелює з обраним видом читання або аудіювання;
- який текст ви будете пропонувати студентам для прослуховування. (Текст для аудіювання краще обирати з автентичних підручників, до яких є фонограми.);
- які особливості організації трьох етапів роботи з текстами для аудіювання або читання ви повинні врахувати;

Розробіть план-конспект фрагменту практичного заняття з ІМіК для формування іншомовних мовленнєвих компетентностей в аудіюванні або в читанні та підготуйтеся до його проведення на практичному занятті у формі професійно орієнтованої рольової гри, де ви будете виконувати роль викладача ІМ. Сформулюйте методичні вміння, якими повинен володіти викладач ІМ, щоб реалізувати представлений вами фрагмент практичного заняття.

- які додаткові вправи для тренування механізмів аудіювання та читання ви можете запропонувати;
- як і в яких вправах ви збираєтесь реалізувати професійну мету навчання.

4. Перед тим, як розробляти і укладати план-конспект фрагменту ПЗ з формування іншомовної граматичної компетентності, ви маєте визначити:

- конкретний граматичний матеріал: граматичну структуру або граматичне явище для оволодіння студентами мовних спеціальностей на конкретному курсі навчання;
- яку граматичну навичку – рецептивну або репродуктивну – ви плануєте формувати;
- які необхідні граматичні знання ви хочете надати при цьому студентам;
- як ви плануєте подавати і семантизувати обрану граматичну структуру і з чого ви будете розпочинати її презентацію: з форми або з функції;
- який шлях формування граматичної навички ви обираєте: індуктивний або дедуктивний;
- скільки етапів формування граматичних навичок і які з них ви збираєтесь реалізувати у своєму фрагменті;
- як ви збираєтесь забезпечити розвиток граматичної усвідомленості;
- які типи і види вправ ви будете використовувати для досягнення обраної практичної мети;
- як ви плануєте реалізувати у цьому фрагменті професійну мету

5. Професійно орієнтоване творче завдання

Розробіть план-конспект фрагменту практичного заняття з ІМіК для формування рецептивних і репродуктивних артикуляційних або інтонаційних навичок та підготуйтеся до його проведення на практичному занятті у формі професійно орієнтованої рольової гри, де ви будете виконувати роль викладача ІМ. Сформулюйте методичні вміння, якими повинен володіти викладач ІМ, щоб реалізувати представлений вами фрагмент практичного заняття.

Деякі поради:

Перед тим, як розробляти і укладати план-конспект фрагменту практичного заняття з формування іншомовної фонетичної компетентності, ви маєте визначити наступне:

- які фонетичні навички – артикуляційні або інтонаційні, репродуктивні або рецептивні – ви плануєте формувати у своєму фрагменті (тобто практичну мету);

- які необхідні фонетичні знання ви плануєте надати при цьому студентам; - з якої фонетичної зарядки ви будете розпочинати фрагмент;

- скільки етапів формування фонетичних навичок і які ви збираєтесь реалізувати у своєму фрагменті;

- як ви плануєте забезпечити розвиток фонетичної усвідомленості;

- який шлях формування фонетичної компетентності ви плануєте обрати: індуктивний або дедуктивний;

- які типи і види вправ ви використаєте для досягнення обраної практичної мети;

- як ви плануєте реалізувати у цьому фрагменті професійну мету.

6. Перед тим, як розробляти і укладати план-конспект фрагменту практичного заняття з формування лексичної компетентності ви маєте визначити наступне:

- які лексичні навички – репродуктивні та/або суто рецептивні – ви плануєте формувати (тобто практичну мету);
- скільки нових лексичних одиниць до теми ви хочете подати і семантизувати (умовно);
- якими лексичними одиницями з цієї теми студенти вже володіють (умовно);
- які засоби семантизації ви обираєте і чому;
- як забезпечити багатоканальну (мультисенсорну) подачу нових лексичних одиниць (чую, бачу, промовляю, читаю, записую нову лексичну одиницю);
- як ви збираєтесь забезпечити розвиток лексичної усвідомленості;
- які прийоми запам'ятовування нових лексичних одиниць (мнемотехніки) ви можете запропонувати студентам у своєму фрагменті;
- скільки етапів формування лексичних навичок ви знаєте і маєте врахувати у своєму плані-конспекті;
- які типи і види вправ можна використати для досягнення мети;
- як ви плануєте реалізувати професійну мету.

Список рекомендованої літератури:

Основна:

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. укр. видання С.Ю. Ніколаєва. Переклад з англ. Київ: Ленвіт, 2003. 273 с.
2. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: Курс лекцій: навч. -метод. посібник для студ. мовн. спец. осв.- квал. рівня «магістр» / О. Б. Бігич [та ін.] / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2011. 344 с.
3. Ніколаєва С. Ю. Сучасні підходи до реалізації міжкультурної іншомовної освіти. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. 2018. VI (66). Issue 162. P. C.31 – 37 .
4. Ніколаєва С. Ю. The common European Framework of Reference for Languages: past, present and future. *Advanced Education*. 2019. No12. P. 12 – 20.
5. Майєр Н. В. Modern methods and technologies for developing pre – service foreign language and culture teachers’ methodological competence . *Advanced Education*. 2018. Issue 10. P. 12 – 20.
6. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: Колективна монографія / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2015. 444 с.
7. Тарнопольский О. Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти. Дніпропетровськ: ДУЕП, 2005. 246 с.
8. Тарнопольский О. Б., Кожушко С. П. Методика навчання студентів вищих навчальних закладів письма англійською мовою. Вінниця: Нова книга, 2008. 288 с.
9. Тарнопольський О. Б., Кабанова М. Р. Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі: підручник. Дніпро: Ун – т ім. Альфреда Нобеля, 2019. 256 с.
10. Черниш В. В. Методика формування у майбутніх учителів професійно орієнтованої англійської компетенції в говорінні: монографія. Київ : Ленвіт, 2013. 396 с.

Додаткова

1. Бігич О. Б. Методична скарбничка вчителя/викладача іспанської мови: формування лінгвосоціокультурної компетентності: монографія. Київ : Вид. центр КНЛУ. 2017.140 с.
2. Бориско Н. Ф. Проблеми міжкультурної підготовки майбутніх учителів і викладачів іноземних мов. *Іноземні мови*. 2018. No 1. С. 9 – 20.
3. Майєр Н. В. Формування методичної компетентності у майбутніх викладачів французької мови: теорія і практика: монографія. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2015. 472 с.
4. Майєр Н. В. Distance learning technologies in organizing self – study work of students majoring in philology. *Information Technologies and Learning Tools*. 2017. Vol. 59. No 3. P. 96 – 102.
5. Майєр Н. В. The methodological training of future university teachers to implement intercultural foreign language education: the competency –based approach. *Advanced Education*. 2017. Issue 8. P. 4 – 9.
6. Майєр Н. В., Устименко О. М. Практикум з методики використання сучасних засобів, методів і технологій навчання іноземних мов і культур: навч. – метод. посібник для самост. роботи студ. магістратури. Київ: Ліра – К, 2018. 224 с.
7. Майєр Н. В., Устименко О. М. Modern methods and technologies for developing pre -service foreign language and culture teachers’ methodological competence. *Advanced Education*. 2018. Issue 10. P. 12 – 20.
8. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / О. Б. Бігич [та ін.] / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2013. 590 с.

9. Морська Л. І. Інформаційні технології у навчанні іноземних мов: Навчальний посібник. Тернопіль: Астон, 2008. 256 с.
10. Ніколаєва С. Ю. Від навчання іноземної мови до міжкультурної іншомовної освіти : сторічна історія цілей навчання (1917 – 2017 р. р.) *Молодий вчений*. 2017. No 8 (48). С. 256 – 263.
11. Професійно-практична підготовка майбутніх викладачів вищої школи: педагогічна практика, науково-асистентська практика / уклад.: М. І. Соловей [та ін.]. 4 – е вид. допов. Київ: Ленвіт, 2014. 171 с.
12. Федоренко Л. О. Підвищення мотивації та комунікативної спрямованості занять з німецької мови з використанням автентичних відеоматеріалів і сучасних положень нейродидактики. *Іноземні мови*. 2018. No 3. С. 10 – 14.
13. Тарнопольський О. Б., Кожушко С. П., Кабанова М. Р. Гейміфікація в навчанні іноземних мов у вищій школі. *Іноземні мови*. 2018. No 3. С. 15 – 22.
14. Funk H., Kuhn Chr. u.a. Aufgaben, Übungen, Interaktion. Deutsch lehren und lernen. München: Klett – Langenscheidt, 2014. 184 S.
15. Hadfield J., Hadfield Ch. Introduction to Teaching English. Oxford, 2010. 176 p.
16. Harmer J. The Practice of Language Teaching. Longman, 2004. 370 p
17. Rösler D., Würffel N. Lernmaterialien und Medien. Deutsch lehren und lernen. München: Klett – Langenscheidt, 2014. 189 S.

Інтернет ресурси:

1. "Вісник КНЛУ. Серія "Педагогіка та психологія" – Режим доступу: <http://visnyk-pedagogy.knlu.edu.ua> Науково-методичний журнал «Іноземні мови» – Режим доступу: <http://fl.knlu.edu.ua>
2. Освітній сайт КНЛУ – Режим доступу : <http://m.knlu.edu.ua/course/index.php?categoryid=13> Репозитарій КНЛУ – Режим доступу : <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/handle/787878787/30>

Рекомендовані репозитарії закладів вищої освіти України

Сайти бібліотек

- | | |
|--|---|
| Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. | – |
| Режим доступу: | http://www.nbu.gov.ua |
| Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. | – |
| Режим доступу: | http://www.dnpg.gov.ua |
| Національної парламентської бібліотеки України. | – |
| Режим доступу: | http://www.nplu.org |
| Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка. | – |
| Режим доступу: | http://korolenko.kharkov.com |
| Львівської національної наукової бібліотеки України | – |
| Режим доступу: | http://www.lsl.lviv.ua |
| Державної науково-технічної бібліотеки України. | – |
| Режим доступу: | http://gntb.gov.ua |
| Одеської національної наукової бібліотеки України. | – |
| Режим доступу: | http://www.odnb.odessa.ua |
| Українського інституту науково-технічної і економічної інформації. – імені В. Стефаника. | – |
| Режим доступу: | http://www.uintai.kiev.ua |
| Педагогічна бібліотека [Електронний ресурс]. | – |
| Режим доступу: | http://www.pedlib.clx.ru |
| Портал сучасних педагогічних ресурсів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: | http://www.intellect-invest.org.ua |
| Освіта України [Електронний ресурс]. | – |
| Режим доступу: | http://osvita-ukrainy.com.ua |

Освіта.UA	[Електронний	ресурс].	–
Режим	доступу:	http://osvita.ua .	
Інформаційний	портал	«Знання» [Електронний	ресурс]. –
Режим	доступу:	http://znannya.info	
Єдине освітнє	інформаційне вікно України	[Електронний ресурс]. –	Режим доступу :
		http://www.osvita.com	
Науковий	журнал	«Creative	Education» –
Режим доступу:	http://www.Scirp.org/journal		

Сайти зарубіжних представництв

<http://institutfrançais-ukraine.com/>
<http://ave.cervantes.es/>
<http://www.coe.int/>
<http://www.goethe.de/ins/ua/kie/deindex.htm>
http://www.daad.org.ua/de/daad_ukraine.htm
<http://www.ecml.at/>

Сайти освітніх порталів

http://intellect-invest.org.ua/pedagog_editions_e-magazine_pedagogical_science_vypuski_n4_2010_st_11/
<http://lib.oa.edu.ua/files/15.doc>
<http://filolingvia.com/publ/44-1-0-118> https://vk.com/topic-13358257_27897369
<http://filolingvia.com/publ/45-1-0-91> <http://ilolingvia.com/publ/45-1-0-128>
http://www.osvita.ua/school/lessons_summary/education/45122/
http://www.rusnauka.com/30_NIEK_2009/Philologia/54127.doc.htm
<http://www.lib.oa.edu.ua/files/15.doc> http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/soc_gum/.../korol.pdf
http://www.confcontact.com/2013.../15_Evdokimova_Lisogor.html
<http://www.intkonf.org/skurativska-mo-suchasni-metodi-ta-tehnologiyi-vikladannya-inozemnih-mov-u-vischiiy-shkoli-ukrayini/> http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/soc_gum/.../korol.pdf
<http://www.web.znu.edu.ua/herald/issues/2012/ped-1.../026-30.pdf>